

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy
Społecznej w Smykowie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje Gminę Smyków, która liczy 3 843 mieszkańców.

Wójtem Gminy jest Pan Józef Śliz.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie został powołany na mocy Uchwały Nr 12/II/92 Rady Gminy w Smykowie z dnia 11 kwietnia 1992 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ośrodek posiada własny REGON 290422331 i NIP 658-17-42-449.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie jest Pani Renata Marzec, a w związku z jej nieobecnością – od 2 stycznia 2012 r. obowiązki Kierownika pełni Pani Anna Stachera.

Kierownik Ośrodka działa na podstawie Upoważnienia Wójta Gminy Smyków znak: OrK.0113/4/2010 z dnia 6 grudnia 2010 r. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Upoważnienie Wójta w powyższym zakresie posiada również Pani Anna Stachera, p.o. Kierownika Ośrodka na podstawie Zarządzenia Nr 106/2012 Wójta Gminy Smyków z dnia 2 stycznia 2012 r.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut stanowiący załącznik do Uchwały Nr 150/XX/09 Rady Gminy w Smykowie z dnia 16 września 2009 r. w sprawie nadania Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - nie wymieniono wszystkich aktów prawnych, na podstawie których działa Ośrodek,
 - brak publikatorów przy przytoczonych ustawach.
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 6/09 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie z dnia 3 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego oraz przepisów porządkowych regulujących funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie. Ostatnia aktualizacja nastąpiła Zarządzeniem Nr 3/2010 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy

Spółecznej w Smykowie z dnia 1 października 2010 r. w sprawie zmian w Regulaminie Organizacyjnym oraz przepisach porządkowych regulujących funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie.

- 3) Uchwałę Nr 33/V/07 Rady Gminy w Smykowie z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat i trybu ich pobierania.
- 4) Zarządzenie Nr 7/2009 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracoń – starszy inspektor w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 668/2012 z dnia 10 lipca 2012 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Renatę Segiecińską – koordynator kontroli;
2. Katarzyna Turkowska – starszy specjalista w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 669/2012 z dnia 10 lipca 2012 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie* pod Nr 2/2012.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 11 – 13 lipca 2012 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia

12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2011 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie mieści się w budynku Urzędu Gminy pod adresem Smyków 91, tel. 41 373-90-08. Zajmuje 3 pomieszczenia. Warunki lokalowe są dobre i dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS jest: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała choroba oraz potrzeba ochrony macierzyństwa.

Dokumentacja związana ze sprawami z zakresu pomocy społecznej prowadzona jest ze względu na rodzaj świadczenia w osobnych segregatorach.

Wyplata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest w kasie Urzędu Gminy Smyków lub na indywidualne konta klientów.

Ad. 1 Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W dniu kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Smykowie zatrudnionych było 6 pracowników, w tym: kierownik, 3 pracowników socjalnych, 1 podinspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz 1 opiekunka środowiskowa.

Przedmiotem kontroli było zbadanie zgodności kwalifikacji kadry kierowniczej Ośrodka oraz pracowników zajmujących się zadaniami z zakresu pomocy społecznej z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

W toku kontroli stwierdzono, iż Kierownik Ośrodka oraz pracownicy socjalni posiadają wymagane na danym stanowisku kwalifikacje i staż pracy (Załącznik 1 – tabela dotycząca pracowników GOPS). Natomiast Pani Anna Stachera, pełniąca obowiązki Kierownika Ośrodka od 2 stycznia do 3 sierpnia br., posiada określony w art. 122 ustawy o pomocy społecznej staż w pomocy społecznej, ale nie ma specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej. Zainteresowana oświadczyła, że zamierza podjąć przedmiotowe studia w najbliższym czasie (Załącznik 2 - oświadczenie).

W kontrolowanej jednostce pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane wg wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 roku w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672), które zgodnie z rozporządzeniem wymagane są przy przeprowadzaniu wywiadu środowiskowego.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej. Na jednego pracownika socjalnego przypada 1281 mieszkańców.

Ad. 2 Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.).

Zasilki stałe.

Z informacji przekazanych przez p.o. Kierownika Ośrodka wynika, że w roku 2011 zasiłek stały przyznano i wypłacono dla 48 osób. Wydano 2 osobom decyzje odmowne z powodu przekroczenia kryterium dochodowego. Składkę zdrowotną opłacono dla 34 osób. W 2012 r. świadczenie wypłacono dla 40 osób. Wydano 1 decyzję odmowną ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego. Na dzień 30 czerwca 2012 r. składkę zdrowotną Ośrodek opłacał dla 30 osób (Załącznik 3 – ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS).

Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje administracyjne numer:

GOPS 8122/7/10, GOPS 8210.8.3.2011, GOPS 8210.583.1.2012, GOPS 8210.151.1.2011, GOPS 8122/2/11, GOPS 8210.487.1.2011, GOPS 8210.138.1.2011, GOPS 8210.533.1.2011, GOPS 8210.78.1.2012, GOPS 8210.134.2.2012.

Dokumentacja stanowiąca podstawę do przyznania pomocy, określająca sytuację osobistą, materialną i dochodową osoby lub rodziny była kompletna. Zgodnie z art. 107 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej w przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy była sporządzana aktualizacja wywiadu środowiskowego nie rzadziej, niż co 6 miesięcy.

Podstawa prawna decyzji zawierała aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego. W decyzjach informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. W uzasadnieniach w sposób jasny i szczegółowy przedstawiono przyczyny przyznania zasiłku. Decyzje odbierane były osobiście i poświadczane podpisem.

Natomiast w części IV wywiadów środowiskowych w rubryce „praca socjalna” brak było wyczerpujących informacji o działaniach podejmowanych przez pracowników socjalnych w celu usprawnienia społecznego osoby lub rodziny.

Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zasiłki zostały prawidłowo wyliczone. W stosunku do trybu i zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe.

W 2011 r. GOPS w Smykowie przyznał zasiłki okresowe 43 osobom, w tym głównie z powodu bezrobocia – 22, niepełnosprawności – 16 oraz długotrwałej choroby – 5. Kwoty zasiłków pokrywane były z dotacji celowej oraz środków własnych, w łącznej wysokości 23 080 zł. Zasiłki wypłacano najczęściej przez okres dwóch miesięcy. W roku 2012 do dnia kontroli pomocy finansowej przyznano i wypłacono dla 28 osób. GOPS w Smykowie zarówno w 2011 r. i 2012 nie wydał żadnej decyzji odmownej. Wysokość zasiłków jest zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje administracyjne:

GOPS 8211.756.1.2012, GOPS 8211.84.1.2012, GOPS 8211.489.1.2011, GOPS 8211.387.1.2012, GOPS 8211.244.1.2012, GOPS 8211.146.1.2012, GOPS 8211.217.1.2012, GOPS 8211.115.1.2012, GOPS 8211.779.2.2012.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację. W aktach ponadto znajdują się aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z powiatowych urzędów pracy oraz oświadczenia o wysokości świadczeń rodzinnych.

Pomoc przyznano w oparciu o aktualne przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego. W uzasadnieniach w sposób jasny i szczegółowy przedstawiono przyczyny przyznania zasiłku. Informowano również stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Decyzje odbierane były osobiście i poświadczane podpisem.

Natomiast w części IV wywiadów środowiskowych w rubryce „praca socjalna” brak było wyczerpujących informacji o działaniach podejmowanych przez pracowników socjalnych w celu usprawnienia społecznego osoby lub rodziny.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz z informacjami przekazanymi przez p.o. Kierownika Ośrodka pomocą w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2011 roku objęto ogółem 390 osób, a ogólny koszt Programu wyniósł 62 500 zł (z tego z dotacji 50 000 zł). Pomoc w formie posiłków otrzymało 108 dzieci, młodzieży oraz dorosłych, na które Ośrodek wydatkował 24 246 zł. Na zakup żywności przyznano zasiłki celowe dla 340 osób z 97 rodzin na kwotę 23 254 zł. W I półroczu 2012 r. decyzje przyznające posiłek wydano dla 97 dzieci oraz 1 osoby dorosłej. Zasiłek celowy przyznano 163 osobom z 46 rodzin.

Kontrolowana jednostka udziela pomocy z Programu dożywiania w oparciu o Zarządzenie Nr 7/2009 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smykowie z dnia 28 grudnia 2009 r., zgodnie z którym kwota zasiłku jest ustalana po analizie budżetu na dany rok. Według informacji uzyskanych od p.o. Kierownika Ośrodek przyjął zasadę, że na 1 osobę w rodzinie stawka zasiłku celowego kształtuje się od 40 zł miesięcznie, a dla osoby samotnie gospodarującej – od 40 zł do 80 zł. W przypadku osób lub rodzin, w których istnieje szczególnie trudna sytuacja ekonomiczna i zdrowotna zasiłek celowy może zostać przyznany w wyższej wysokości (Zał. 3 – ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS).

W toku kontroli stwierdzono, iż posiłki w 2011 r. i w 2012 r. opłacane są w 2 placówkach oświatowych działających na terenie Gminy Smyków oraz poza terenem Gminy: w 2011 r. – w 7 placówkach, a w I półroczu 2012 r. – w 4 placówkach. (Załącznik Nr 4 – tabele dotyczące dożywiania dzieci na terenie Gminy Smyków, Załącznik Nr 5 – tabele dotyczące dożywiania dzieci w placówkach znajdujących się na terenie innych gmin). Za pozytywną uznaje się sytuację, gdy wszystkie dzieci otrzymują przynajmniej jedno gorące danie.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące zasiłków celowych w ramach realizacji wieloletniego programu „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”, na podstawie których wydano decyzje o nr:

GOPS 8223.747.1.2012, GOPS 8223.748.1.2012, GOPS 8223.181.1.2012, GOPS 8223.215.1.2012, GOPS 8223.498.3.2011, GOPS 8223.746.4.2011, GOPS 8223.504.1.2011, GOPS 8223.11.2.2011, GOPS 8223.244.3.2011, GOPS 8223.84.3.2011.

oraz pomoc w formie gorącego posiłku:

GOPS 8212.796.1.2012, GOPS 8212.122.1.2011, GOPS 8212.795.2.2012, GOPS 8212.486.2.2012, GOPS 8212.486.3.2012, GOPS 8212.489.1.2012.

Podstawa prawna decyzji zawierała aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego. W decyzjach informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Decyzje odbierane były osobiście i poświadczane podpisem.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Do zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń.

Natomiast w części IV wywiadów środowiskowych w rubryce „praca socjalna” brak było wyczerpujących informacji o działaniach podejmowanych przez pracowników socjalnych w celu usprawnienia społecznego osoby lub rodziny.

Jakość usług opiekuńczych na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie realizuje usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktu z otoczeniem osobom samotnym lub osobom, których rodzina nie może takiej opieki zapewnić.

W 2011 r. GOPS w Smykowie tą formą pomocy objął 11 środowisk. Jak wynika z wyjaśnień p.o. Kierownika Ośrodek posiada 1 etat na zatrudnienie opiekunki środowiskowej, która realizuje usługi opiekuńcze w środowisku. W ramach projektu systemowego PO KL Ośrodek przeszkolił 13 osób z terenu Gminy Smyków, które uzyskały kwalifikacje niezbędne do pracy, jako opiekunki środowiskowe. Ze względu na małą liczbę klientów wymagających usług opiekuńczych GOPS w Smykowie posiada tylko jeden etat,

natomiast aby aktywizować osoby zagrożone bezrobociem, co kilka miesięcy zatrudnia kolejną opiekunkę – średniorocznie są to 4 osoby. Według opinii p.o. Kierownika przeszkolone opiekunki są otwarte, wyrozumiałe, posiadają dużo cierpliwości i wrażliwości, szybko nawiązują kontakt z podopiecznymi, w związku z tym osoby objęte opieką akceptują każdą z nich (Załącznik 6 - wyjaśnienia).

GOPS nie wydał decyzji odmownych. Odpłatność za świadczone usługi ustala się w zależności od dochodu na osobę na podstawie Uchwały Nr 33/V/07 Rady Gminy w Smykowie z dnia 26 kwietnia 2007 r. Usługi opiekuńcze są świadczone bezpłatnie jeżeli dochód na osobę w rodzinie lub samotnie gospodarującą nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego.

W 2011 r. odpłatność za 1 godzinę usług opiekuńczych wynosiła 10,30 zł, a w 2012 r. – 11,14 zł i została ustalona na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Smyków na dany rok.

W toku kontroli sprawdzono akta osobowe o następujących numerach decyzji: GOPS 8225.781.1.2012, GOPS 8225.421.1.2012, GOPS 8225.8.3.2011, GOPS 8225.797.1.2012, GOPS 8225.732.1.2012, GOPS 8225.800.1.2012, GOPS 8225.695.1.2011.

Na podstawie analizy skontrolowanych dokumentów nie stwierdzono nieprawidłowości. W aktach znajdowały się wnioski o udzielenie pomocy, wywiady środowiskowe, dokumenty potwierdzające sytuację dochodową i zdrowotną klienta, decyzje administracyjne, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie świadczył specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi - jak wynika z informacji p.o. Kierownika, na terenie Gminy brak jest osób, które takiego wsparcia wymagają (Załącznik 3 – ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS).

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej skierował do domów pomocy społecznej. W 2011 roku jednostka opłacała pobyt 2 osób w domach pomocy społecznej (w tym 1 osoby skierowanej w 2011 r. na czas określony do 31.12.2011 r.). Na pokrycie kosztów pobytu w 2011 roku Ośrodek wydatkował 45 529,50 zł. W 2012 r. skierowano do dps 2 osoby.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Smykowie przyznaje zasiłki celowe, które mają za zadanie zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opał, odzieży, drobnych remontów, a także kosztów pogrzebu. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz z informacjami przekazanymi przez p.o. Kierownika Ośrodka kontrolowana jednostka w roku 2011 udzieliła 118 zasiłków celowych oraz 6 specjalnych zasiłków celowych. W I półroczu 2012 r. wypłacono 60 zasiłków celowych i 5 specjalnych zasiłków celowych. Świadczenia te przyznawane były w szczególności na pokrycie kosztów leczenia, zakupu lekarstw i opał. W 2011 r. przyznano zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego dla 3 osób, a w 2012 r. dla 1 osoby.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

Zasiłek celowy:

GOPS POKL.8212.103.1.2011, GOPS POKL.8212.718.1.2011, GOPS POKL.8212.499.2.2011, GOPS 8212.210.1.2012, GOPS 8212.387.2.2011, GOPS 8212.771.8.2011, GOPS 8212.18.3.2011, GOPS 8212.8.1.2011, GOPS 8212.793.1.2012, GOPS 8212.18.2.2011.

Specjalny zasiłek celowy:

GOPS 8212.38.1.2012, GOPS 8212.540.1.2011, GOPS 8212.83.3.2011, GOPS 8212.120.2.2011, GOPS 8212.117.3.2011.

Zasiłki celowe z powodu zdarzenia losowego:

GOPS 8215.388.1.2011, GOPS 8215.352.1.2011, GOPS 8215.244.1.2012.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wszystkie niezbędne dokumenty do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny. W uzasadnieniach w sposób jasny i szczegółowy przedstawiono przyczyny przyznania zasiłku. Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie. Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności i celowości udzielonego wsparcia.

Kontrola jakości pracy socjalnej poprzez analizę indywidualnych przypadków ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania instrumentów pracy socjalnej - kontraktu socjalnego.

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Z wyjaśnień p.o. Kierownika Ośrodka wynika, że praca socjalna jest realizowana przy każdorazowym, bezpośrednim kontakcie pracowników z zainteresowanymi zarówno w ich miejscu zamieszkania, jak i podczas wizyt w siedzibie Ośrodka w zależności od zgłaszanych potrzeb (Załącznik 3 – ustalenia dotyczące realizacji zadań przez GOPS).

Praca socjalna wykonywana przez pracowników socjalnych Ośrodka polega głównie na wykorzystaniu metody indywidualnego przypadku. Rozmowy podczas kontaktu z klientami mają na celu m.in. motywowanie do podjęcia próby poszukiwania zatrudnienia, przekwalifikowania, pomoc w załatwieniu różnych spraw urzędowych, udzielanie porad, pomoc w wypełnianiu wniosków itp. W roku 2011 pomoc w postaci pracy socjalnej świadczona była dla 120 rodzin, a wyłącznie w tej formie dla 27 rodzin.

W kontrolowanym okresie Ośrodek podpisał 15 kontraktów socjalnych z pomocy społecznej głównie z powodów długotrwałego bezrobocia i braku kwalifikacji zawodowych. Kontrakty dotyczyły w większości podjęcia przez klientów prac interwencyjnych na terenie Gminy. Kontrakt socjalny natomiast jest narzędziem mającym na celu podejmowanie wspólnych działań pracownika socjalnego i osoby lub rodziny zmierzających do przezwyciężenia ich trudnej sytuacji życiowej.

Od 2008 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Smykowie realizuje projekt systemowy pn. „Aktywizacja osób wykluczonych społecznie w Gminie Smyków” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. (Załącznik 7 – informacja dotycząca projektu systemowego). Głównym celem zadania jest zwiększenie szans na zatrudnienie osób długotrwale bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo korzystających z systemu pomocy społecznej poprzez nabycie nowych kwalifikacji zawodowych. Od 2008 r. do 2011 r. Ośrodek wsparciem objął 82 osoby. W 2012 r. do dnia kontroli w projekcie uczestniczyło 18 osób. Beneficjenci brali udział w różnorodnych szkoleniach zawodowych:

- Sprzedawca-kasjer kas fiskalnych
- Opiekun osób starszych, chorych i niepełnosprawnych
- Kurs prawa jazdy kat. B
- Palacz kotłów C.O.
- Wizaż + stylizacja i zdobnictwo paznokci
- Bukieciarz-florysta
- Fryzjer
- Kierowca-operator wózków jezdniowych z napędem silnikowym.

Ponadto Ośrodek wspólnie ze Stowarzyszeniem „Przyjaciół Gminy Smyków” od 2008 roku realizuje unijny program PEAD – Dystrybucja żywności dla najuboższych mieszkańców Gminy. W roku 2011 rozdysponowano ponad 40,5 ton artykułów żywnościowych następującego asortymentu: mleko, makaron świderki i muszelki, kasza jęczmienna z warzywami, mąka, płatki kukurydziane, kawa zbożowa, musli, dania gotowe z makaronem i kaszą, kasza manna, ser żółty i topiony, krupnik, herbatniki, chleb chrupki. Pomocą objętych zostało 450 osób z terenu Gminy.

Sposób wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W toku kontroli inspektorzy ustalili, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie wykonuje zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Z wyjaśnień p.o. Kierownika wynika, że Gmina nie zleciła Ośrodkowi realizacji tych zadań. Ponadto pracownicy socjalni monitorują w sposób ciągły sytuację rodzin i ich zdolności opiekuńczo-wychowawcze oceniają pozytywnie. Natomiast w przypadku pojawienia się problemu Gmina jest w stanie zabezpieczyć środki na realizację zadań w/w ustawy. (Załącznik 8 - wyjaśnienia).

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W toku kontroli nie stwierdzono uchybień w zakresie sposobu ustalania uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej.

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i celowego specjalnego przyznaje się celowo i zasadnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W aktach znajdują się aktualne zaświadczenia o wysokości dochodów i inne niezbędne dokumenty mające wpływ na ustalenie sytuacji dochodowej, materialnej, majątkowej czy rodzinnej osoby lub rodziny. W uzasadnieniach w sposób jasny i szczegółowy przedstawiono przyczyny przyznania świadczeń.

Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej na każdą zmianę danych zawartych w wywiadzie sporządzana jest aktualizacja wywiadu środowiskowego. W przypadku przyznania stałych form pomocy aktualizację wywiadu środowiskowego przeprowadza się nie rzadziej, niż co sześć miesięcy mimo braku zmiany danych.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U z 2009 r. Nr 175, poz.1362 z późn. zm.). Pracownicy socjalni posiadają legitymacje wydanych według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011 roku w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 27, poz. 138). Warunki lokalowe Ośrodka są dobre.

Bardzo pozytywnym faktem jest, iż dożywianie w szkołach prowadzone jest w formie gorącego posiłku.

Kierownik GOPS w Smykowie oraz pracownicy socjalni spełniają wymogi dotyczące kwalifikacji i stażu pracy określone w ustawie o pomocy społecznej. Natomiast osoba pełniąca obowiązki Kierownika Ośrodka nie posiada specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej.

W Statucie Ośrodka w Smykowie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nie wymieniono wszystkich aktów prawnych, na podstawie których działa Ośrodek,
- brak publikatorów przy przytoczonych ustawach.

W części IV wywiadów środowiskowych w rubryce „praca socjalna” brak było wyczerpujących informacji o działaniach podejmowanych przez pracowników socjalnych w celu usprawnienia społecznego osoby lub rodziny.

Zespół kontrolerów odnotował również, że zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie zostały przekazane przez Gminę do realizacji Ośrodka.

Ustalono, iż kontrakt socjalny jest niedostatecznie wykorzystywany jako instrument pracy socjalnej z osobami lub rodzinami, które mają problemy w funkcjonowaniu społecznym i wypełnianiu ról społecznych.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez pracowników socjalnych i p.o. Kierownika kontrolowanej jednostki.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z p.o. Kierownika placówki oraz z Wójtem Gminy i Zastępcą Wójta.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół sporządzono i przekazano 25.07.2012 r.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracon
2. Katarzyna Turkowska

Ze strony kontrolowanej:

Anna Stachera – p.o. Kierownika GOPS